Lausunto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelmasta vuosille 2027-2030 (ohm. 125-126)

Kunnanhallitus 05.10.2026 § 209
259/00.02.01/2026

Järjestämissuunnitelma toimii hyvinvointialueen palvelustrategiana ja keskeisenä palvelujen järjestämistä ohjaavana asiakirjana. Suunnitelma perustuu hyvinvointialuestrategiaan ja konkretisoi siinä asetettuja tavoitteita sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen näkökulmasta.

Pohteen aluehallitus päätti lähettää sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksen lausuntokierrokselle ajalle 16.9.–8.10.2026. Luonnoksessa määritellään Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen keskeiset tavoitteet vuoteen 2030 sekä tavoitteiden saavuttamista tukevat toimenpiteet vuosille 2027–2028. Vuosia 2029–2030 koskevat toimenpiteet määritellään erikseen myöhemmässä vaiheessa.

Järjestämissuunnitelman tavoitteena on varmistaa hyvinvointialueen asukkaille yhdenvertaiset, laadukkaat, vaikuttavat ja palvelutarpeita vastaavat sosiaali- ja terveyspalvelut sekä edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä. Suunnitelman tehtävänä on ohjata palvelujen uudistamista hallitusti ja kestävästi sekä tukea hyvinvointialueen talouden tasapainottamista.

Järjestämissuunnitelmassa linjataan palveluverkoston kehittämistä, palvelujen järjestämistapoja, kiinteistöihin kohdistuvia uudistamistarpeita sekä sähköisten, digitaalisten ja liikkuvien palvelujen kehittämistä. Lisäksi suunnitelmassa määritellään keskeiset talouden tasapainottamista koskevat tavoitteet vuosille 2027–2028.

Järjestämissuunnitelma muodostaa kokonaisuuden, jonka avulla palvelurakennetta, palvelujen saatavuutta ja järjestämistapoja kehitetään pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisesti huomioiden samanaikaisesti asukkaiden palvelutarpeet, toiminnan vaikuttavuus sekä hyvinvointialueen taloudelliset edellytykset.

Lausunnoissa Pohde pyytää ottamaan kantaa seuraavista näkökuolmista:

1. Tavoitteet ja toimenpiteet kotiin annettavissa palveluissa
2. Tavoitteet ja toimenpiteet sosiaali- ja terveyskeskusten palveluissa
3. Tavoitteet ja toimenpiteet yhteisissä palveluissa
4. Sote-järjestämissuunnitelman taloudelliset vaikutukset
5. Muut kommentit ja näkemykset

Lumijoen kunta pitää tärkeänä, että Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelmassa turvataan myös pienten kuntien asukkaiden yhdenvertaiset ja kohtuullisesti saavutettavat

palvelut. Kunta korostaa erityisesti Lumijoen lähipalvelujen säilymistä ja katsoo, ettei palveluverkkoa tule kehittää siten, että kunta jää kokonaan ilman omaa sote-yksikköä ja samalla keskeisiä ennaltaehkäiseviä lähipalveluja siirtyy kunnan ulkopuolelle.

Lausunnossa nostetaan erityisesti esille neuvolapalvelujen säilyttäminen Lumijoella. Kunta pitää neuvolaa lapsiperhevaltaisessa ja nuoren väestörakenteen kunnassa keskeisenä ennaltaehkäisevänä lähipalveluna. Palvelutarvetta tulee arvioida kunnassa tosiasiallisesti asuvien lasten määrän ja lapsiperheiden muuttoliikkeen perusteella, ei vain vuosittain syntyneiden määrän mukaan.

Kunta pitää samalla hyvänä Limingan aseman vahvistamista alueellisena sote-palvelukeskittymänä, jotta laaja palveluvalikoima säilyy kohtuullisen matkan päässä Lumijoelta. Tämä ei kuitenkaan poista tarvetta säilyttää Lumijoella sellaiset lähipalvelut, joiden merkitys arjen sujuvuudelle, ennaltaehkäisylle ja palvelujen saavutettavuudelle on erityisen suuri.

Lisäksi Lumijoen kunta korostaa yhteisöllisen palveluasumisen kehittämistä Lumijoella osana Lakeuden alueen palveluratkaisua sekä digitaalisten ja liikkuvien palvelujen, kuten liikkuvan suun terveydenhuollon, tasapuolista käyttöä koko hyvinvointialueella.

Kunnan kannan lähtökohtana on, että talouden tasapainottaminen ei saa johtaa siihen, että palvelujen saavutettavuus heikkenee suhteettomasti tai kustannuksia ja asioinnin vaivaa siirtyy kuntalaisten kannettavaksi. Tarkemmat perustelut ilmenevät oheismateriaalina olevasta lausunnosta.

Ohm. 125 Sosiaali-ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnos vuosille 2027-2030

Ohm. 126 lausunto

Valmistelija Kunnanjohtaja Soini Heidi

Esittelijä Kunnanjohtaja Soini Heidi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelmasta vuosille 2027–2030 oheismateriaalina olevan Lumijoen kunnan lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.